

ANALIZA ELEMENTELOR SUBIECTIVE CE CARACTERIZEAZĂ INFRAȚIUNEA DE PĂRĂSIRE A LOCULUI ACCIDENTULUI RUTIER (ART. 266 DIN CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA)

Drd. Ana CHIRUȚA
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova

Conf. univ. dr. Grigore ARDELEAN
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova

Abstract

The correct assessment of the emotional state that accompanies and determines the person to criminal acts, is a first step in establishing the degree of his guilt, and therefore the amount of criminal liability that should be borne. In the case of the crime of leaving the scene of a car accident, the main purpose of the perpetrator is to evade responsibility, not the obligation to help the victim, risking to believe that no one has suffered trauma or that any of the passers-by will offer all necessary help in case of need. However, many avoid understanding that with the abandonment of the road accident, the work of law enforcement is thwarted to elucidate all the circumstances of the accident. This fact leads us to resort to research to prove the true reason behind the criminalization of leaving the place of the road accident.

Keywords: *traffic accident, subject of the crime, road traffic, place of the road accident, guilt, intent, criminal liability, punishment.*

Introducere

Reieșind din lucruri firești, după săvârșirea oricărei fapte ilegale, autorul ei părăsește locul în care s-a produs evenimentul infracțional. Dacă, în cazul tuturor infracțiunilor, faptul dat nu prea are influență asupra constatării existenței ei, precum și asupra extinderii efectelor prejudiciabile, atunci, în cazul accidentului rutier, lucrurile stau altfel. În primul rând, starea sănătăți victimei se poate agrava esențial din cauza neacordării simplului ajutor, mijlocul de transport avariat poate lua foc, prejudiciul asupra componentei de mediu din preajma accidentului se

poate extinde dacă făptuitorul nu întreprinde măsuri urgente de limitare a lui etc. În al doilea rând, în lipsa posibilității de a vedea poziționarea mijloacelor de transport implicate în accident, analiza evenimentului infracțional devine imposibil, pe cale de consecință și starea conducătorului auto, consecutivitatea acțiunilor acestuia, vinovăția lui, dar în general și persoana făptuitorului.

Din acestea, dar și alte considerente, cunoașterea statutului de subiect al infracțiunii vizate, dar și a elementului intențional ce a stat la baza săvârșirii infracțiunii, devine indubitabil necesară a fi examinată din punct de vedere științific cu preluarea ulterioară a unor idei și reguli de calificare de către cei cu competențe în înfăptuirea justiției.

Metodele și materiale aplicate în procesul studiului fac parte din categoria celor mai diverse, fiind utilizate metodele unanim recunoscute în materia cercetării juridice, dintre care enumerăm: metoda analizei, metoda sintezei, metoda deducției, metoda sistemică, metoda istorică, metoda comparativă, precum și metoda empirică.

Rezultate obținute și discuții

Inițierea demersului nostru științific, credem că trebuie să înceapă de la definirea subiectului infracțiunii în sens juridico-penal general, pentru ca mai apoi să stabilim corect statutul subiectului infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier.

Așadar, într-un stil mai simplist de definire, dar, în același timp, și plin de înțeles, autorul român Păvăleanu V. susține că **subiect al infracțiunii poate fi recunoscută persoana fizică sau juridică care săvârșește o infracțiune și urmează să răspundă penal**¹.

Deci, în contextul respectivei noțiuni arătate, pe lângă faptul cunoașterii că **subiect al răspunderii penale**² pentru săvârșirea infracțiunii de părăsire a accidentului rutier este orice persoană responsabilă, urmează să ne punem întrebarea dacă aceasta poate fi oricare persoană sau doar cea care deține statutul de conducător al mijlocului de transport, precum și dacă subiect al acestei infracțiuni poate fi și o persoană juridică.

Vom începe a da răspuns la cea de-a doua întrebare, pentru că este mai simplă credem noi, prin a susține că subiect al infracțiunii analizate, poate fi doar persoana fizică – omul privit individual ca titular de drepturi și obligații și nicidecum

¹ Păvăleanu V., *Drept penal general. Conform noului Cod penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2012, p. 126.

² Conturăm aici expresia: **subiect al răspunderii penale**, încercând a arăta că anume subiectul răspunderii urmează să fie identificat în contextul analizei semnelor subiective ale oricărei infracțiuni și nu subiectul infracțiunii, pentru că acesta poate fi orice persoană (un minor, un alinat mintal), în timp ce subiect al răspunderii nu poate fi oricine.

persoana juridică. Or, după natura sa, persoana juridică este o abstracțiune, o entitate inventată de drept pentru a putea face posibilă perceperea în raporturi juridice a unei colectivități de persoane sau de organe, în calitate de unic subiect. Cu toate că persoana juridică, în general, poate avea calitate de subiect al infracțiunii, respectiv, de subiect al răspunderii penale, în cazul infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier, nu poate avea această calitate.

Da, statut de subiect al răspunderii civile pentru prejudiciul cauzat prin comiterea unui accident rutier, persoana juridică îl poate deține în temeiul răspunderii comitentului pentru fapta prepusului, nu și în cazul răspunderii penale pentru părăsirea locului accidentului rutier, deoarece potrivit principiului individualizării pedepsei penale, aceasta revine doar autorului faptei.

Revenind la cea dintâi întrebare formulată mai sus, doctrina aproape unanim susține că nu orice persoană poate fi subiect al infracțiunii date, ci doar acea persoană fizică responsabilă care, la momentul săvârșirii infracțiunii, a atins vârsta de 16 ani.

Într-adevăr, prin prisma acestor impunități, se confirmă ideea de subiect special al infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier, fiind persoana responsabilă cu statut special de conducător auto care acționează direct, imediat și definitiv.

Însă, la compartimentul acțiunii de conducere a mijlocului de transport este nevoie de a face o precizare, și anume: conducerea mijlocului de transport este acea operație tehnică prin care o persoană pune în mișcare mijlocul de transport și îl dirijează potrivit cu scopurile urmărite de ea. Cât timp mijlocul de transport nu a pornit, nu se poate vorbi despre o conducere a acestuia. Se consideră conducere și dirijarea unui mijloc de transport ce se deplasează pe o șosea, în pantă, coborând, în virtutea inerției, nu prin acționarea dispozitivului mecanic de propulsie³.

În context, analizând și legislația României în același compartiment, constatăm că semnele laturii obiective ale infracțiunii precăutate care, se manifestă doar sub forma acțiunii, sunt puse pe seama mai multor *subiești* chiar prin textul normei de incriminare (art. 338 C. pen.), și anume este vorba de părăsirea locului faptei de către: *conducătorul vehiculului* sau de către *instructorul auto*, aflat în procesul de instruire, ori de către *examinatorul autorității competente*, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere. Evident, această concretizare nu o găsim și în textul normei de la art. 266 C. pen. al Republicii Moldova (denumit, în continuare, C. pen. al RM), neînsemnând că acest fapt ar crea mari dificultăți de aplicare în planul identificării subiectului infracțiunii, în condițiile în care conducător al mijlocului de transport va fi considerat și elevul aflat la orele practice de conducere a mijlocului de transport. De ce nu ar

---

³ Stati V., Infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport (art. 264 CP RM): conotații practice și teoretice, în Revista Națională de Drept nr. 9/2009, pp. 32-41.

răspunde și acesta, având în vedere că are vârsta necesară tragerii la răspundere, mai ales că în urma accidentului ar fi necesară și stabilirea stării sale. În mod evident, dacă și instructorul va părăsi locul accidentului, atunci urmează și el a fi sancționat pentru aceeași faptă săvârșită personal, distinctă de cea a elevului. Or, prin concretizarea pe care o face legiuitorul român, s-ar lăsa de înțeles că elevul nu va fi pedepsit pentru părăsire, deși, în realitate el a comis accidentul, ceea ce nu e prea corect. Mai mult, dacă elevul pleacă de la fața locului cu automobilul accidentat, chiar dacă instructorul rămâne, ce s-ar mai alege din tabloul infrațional, oare mai contează prezența lui la fața locului, mai ales când însuși instructorul este traumatizat. Și invers, dacă instructorul părăsește locul accidentului, iar elevul rămâne, acordă primul ajutor victimelor, anunță poliția, semnalizează accidentul, păstrează locul faptei intact, pentru ce s-ar cere pedepsirea instructorului fugar dacă stabilirea tabloului infrațional este posibilă, victimele au fost salvate, circumstanțele s-au stabilit, unde e pericolul social aici? De aceea, punerea acțiunii de părăsire a locului accidentului rutier pe seama unor anumiți subiecți ar fi dezastruoasă pentru calificare, respectiv pentru atingerea scopului răspunderii penale pentru asemenea fapte. Și, până la urmă, care ar fi diferența pericolului generat de părăsirea locului accidentului rutier de către un elev în timpul lecțiilor practice, persoană care nu are un permis de conducere, respectiv nu are statutul special de conducător auto și, părăsirea locului accidentului rutier de către o persoană care în genere nu are permis de conducere (drept de a conduce mijloace de transport) și nici studii (auto) sau i s-a retras dreptul de a conduce mijloace de transport pe o anumită perioadă de timp?

Dintre toate aceste întrebări apărute, ni se creează anturajul prielnic în a considera că subiectul infracțiunii de părăsire a locului a accidentului rutier nu este conducătorul mijlocului de transport ce are o calitate specială de șofer – deținător al unui permis de conducere, ci orice persoană care conducând un mijloc de transport, a comis un accident rutier după care a părăsit locul faptei.

De altfel, calitatea specială a subiectului prevăzută de art. 266 C. pen. al RM, de conducător auto, este determinată de natura activității pe care o realizează persoana (conducerea unui mijloc de transport), nu însă de existența unei abilități pentru desfășurarea acestei activități. Este suficient ca făptuitorul să conducă de facto un mijloc de transport, chiar dacă această calitate nu se sprijină pe o recunoaștere oficială. Aceasta rezultă și din pct. 7 al Hotărârii Plenului nr. 20/1999⁴, conform căruia lipsa permisului de conducere nu poate servi ca temei pentru liberarea făptuitorului de răspundere penală. De asemenea, nu contează, la calificare, dacă făptuitorul este sau nu proprietar al mijlocului de transport sau dacă l-a răpit ori proprietarul i-a predat sau nu conducerea mijlocului de transport. Pentru acțiunile enumerate făptuitorul urmează a fi pedepsit suplimentar conform

---

⁴ Păvăleanu V., *op. cit.*, p. 126.

normei respective, această pedeapsă nu absolvă făptuitorul de pedeapsa corespunzătoare pentru părăsirea locului accidentului rutier.

Deși legislația penală a Republicii Moldova, spre deosebire de cea a României, nu prevede expres responsabilitate elevului pentru fapta de părăsire a locului accidentului comis în timpul instruirii auto, acest lucru este completat de pct. 8 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 20/1999. Actul interpretativ menționat prevede că, în cazul încălcării regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport în timpul instruirii cursanților, răspunderea o poartă instructorul auto, dacă el nu a întreprins la timp măsuri pentru a preveni urmările prejudiciabile specificate în art. 264 C. pen. al RM.

Ce e drept, cu reglementări suplimentare ce ar preveni accidentele comise în timpul instrucției auto, vine Regulamentul circulației rutiere, care, la alin. (4) pct. 108, spune că: la faza incipientă de instruire în conducerea autovehiculului, trebuie utilizate terenuri speciale, instruirea efectuându-se sub controlul permanent al instructorului. Instruirea pe drumurile publice poate fi efectuată numai pe itinerarele autorizate de organele poliției rutiere locale deplasându-se numai pe banda extremă dreaptă, și numai în cazul în care cursanții au dexteritate suficientă în conducerea autovehiculului, cunosc și respectă exigențele Regulamentului circulației rutiere.

Și totuși, persoana care a părăsit locul accidentului rutier s-ar considera a fi subiect special, în condițiile în care doar subiectul ce a comis un accident deține acest statut, anume prin aceasta el ar fi un subiect special. Evident, aici se mai cere a fi menționat că, atunci când accidentul rutier a fost provocat de către un alt participant la trafic, acesta devenind victimă, după care părăsește locul accidentului rutier, nu va fi considerat subiect al infracțiunii analizate.

Totodată, pentru că părăsirea locului accidentului de către un conducător auto constituie o faptă destul de periculoasă, mai ales când se lasă în urmă persoane rănite sau decedate, acesta nu are dreptul moral să părăsească locul faptei fără vreo motivație legală.

În situațiile date, subiecți ai infracțiunii sunt conducătorii mijloacelor de transport care în ambele cazuri au tamponat pietonii și în mod vădit și conștient au părăsit locul accidentului rutier. În asemenea circumstanțe vinovăția lor este evidentă fără careva interpretări. Alta ar fi situația în cazul în care conducătorii ar fi părăsit locul accidentului rutier pentru a chema ajutor sau echipele de intervenție specială necesare, dacă chemarea lor fără părăsirea locului accidentului nu ar fi fost posibilă. Aici nu e vorba de părăsirea locului accidentului rutier, deoarece însăși acțiunea de părăsire trebuie să întrunească câteva condiții, și anume părăsirea trebuie să fie definitivă, intenționată, imediată și nemijlocit de către conducătorul vinovat.

Astfel, părăsirea definitivă presupune plecarea de la fața locului fără revenire, autorul având scopul de a se eschiva de la răspunderea penală. Dacă totuși

conducătorul vinovat a transportat victimele la unitate medicală sau a mers după organele de poliție și a revenit, subiectul infracțiunii va răspunde doar pentru accident, nu și pentru părăsire. De asemenea, dacă, după accident, conducătorul auto continuă deplasarea eliberând traseul pentru a nu bloca traficul, fapta sa nu va constitui infracțiune de părăsire a locului accidentului rutier, evident dacă rămâne la fața locului și întreprinde toate măsurile impuse de RCR.

În ceea ce privește părăsirea intenționată, aici se cere și o precizare: conducătorul auto care se face vinovat de accident, adesea în mod premeditat pleacă de la fața locului fără a-i păsa de soarta victimelor, fiind tentat să se ascundă de organele competente pentru a nu fi atras la răspundere. Imprudența în partea acțiunii de părăsire a locului accidentului rutier este imposibilă.

Un alt aspect care se cere a fi elucidat este cel al cazului în care victima care are de suferit de pe urma accidentului părăsește locul faptei. Se pune aici întrebarea: oare prin fuga acestuia de la fața locului nu se formează în jurul faptei aceleași consecințe (denaturarea tabloului infracțional, împiedicarea stabilirii tuturor circumstanțelor de către organele de drept, imposibilitatea stabilirii gradului de vinovăție a fiecărui conducător autor implicat în accident? Credem că da.

De altfel, părăsirea locului accidentului de către cel al cărui mijloc de transport a fost accidentat, deși nu ar fi subiect al infracțiunii prevăzute la art. 264 C. pen. al RM, ci, mai degrabă, ar deține calitatea de victimă, poate genera aceleași consecințe, fiind imposibilă stabilirea stării sale (de ebrietate), fapt ce ar face necesară incriminarea în privința sa a faptei prevăzute la art. 264 în concurs cu art. 266 C. pen. al RM, iar cuantumul pedepsei ar trebui să cuprindă, pe lângă cea a încălcării regulilor de circulație și cea a conducerii în stare de ebrietate. Or, în cazul comiterii unui accident, de fiecare dată va fi considerat vinovat conducătorul auto găsit în stare de ebrietate.

Această formulă de incriminare s-ar impune și în cazul în care conducătorul auto ce ar fi avut statut de victimă, în cazul în care nu părăsea locul accidentului rutier, a plecat de la fața locului fără mijlocul de transport accidentat.

Alta ar fi situația în care, după ce a fost tamponat, pietonul fuge de la fața locului, iar conducătorul mijlocului de transport, aflându-se în imposibilitatea de a-l identifica, pleacă și el de la locul faptei. Considerăm, în acest caz, că, chiar dacă ulterior victima raportează leziuni corporale, conducătorul mijlocului de transport nu va putea fi tras la răspundere în baza art. 266 C. pen. al RM, deoarece acțiunile sale nu urmăresc intenția părăsirii locului accidentului, precum nu generează consecințele prejudiciabile ale acestuia. Mai mult, sunt cunoscute astăzi cazurile de simulare a accidentului rutier de către persoane ce au intenția a primi despăgubiri de pe urma acestuia, aruncându-se intenționat în fața automobilului, simulând un accident în care este victimă.

Acestea fiind clarificate, considerăm necesar a consulta, în privința subiectului infracțiunii precăutate, și poziția doctrinei beloruse. În acest sens, potrivit legislației

și literaturii belaruse de specialitate, subiectul infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier prevăzute de art. 317 C. pen. al Republicii Belarus, este orice persoană care a împlinit vârsta de 16 ani și care nemijlocit conduce mijlocul de transport. Răspunderea în baza art. 317 C. pen. al Republicii Belarus survine indiferent de faptul dacă făptuitorul are sau permis de conducere, chestiune ce urmează a fi apreciată, venind să confirme și poziția noastră în care susținem că nu doar autorul accidentului ce deține un permis de conducere să fie considerat subiect al infracțiunii, ci orice persoană care a comis un accident rutier, în urma căruia a părăsit locul faptei.

Cea mai mare dificultate întâlnită în practica belorusă este cea a stabilirii vinovăției elevului și instructorului școlii auto. După regula generală prevăzută de legislația acestei țări, răspunderea pentru producerea accidentului rutier de către elevul școlii auto o poartă instructorul, cu condiția că acesta se afla în mijlocul de transport.

În același timp, dacă stagiarul, care deține drept de a conduce, în prezența instructorului, conduce mijlocul de transport și comite un accident rutier el și poartă răspundere în toate condițiile, având deprinderi de a conduce, deși în acel moment își perfecționa abilitățile sale⁵.

Opinia dată o putem întâlni parțial și în literatura română unde se indică că infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia prevăzută în art. 338 C. pen. al României are subiect activ și subiect pasiv.

Subiectul activ nemijlocit al infracțiunii analizate este o persoană calificată, respectiv:

- conducătorul unui vehicul;
- instructorul auto, aflat în procesul de instruire;
- examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere.

Cât privește participarea la săvârșirea infracțiunii în discuție, la prima vedere ar părea că subiectul respectivei categorii de infracțiune este unul de sine stătător și independent, însă cât de paradoxal nu ar fi, totuși la infracțiunea dată este posibilă și participația penală sub forma instigării și complicității la părăsire locului faptei. Cu toate acestea, deși e posibil ca o persoană să favorizeze pe autorul accidentului să părăsească locul faptei prin punerea la dispoziție a mijlocului său de transport sau transportarea de către alt cineva nemijlocit, norma penală nu prevede răspunderea și pentru săvârșirea acestei infracțiuni prin participație. Or, participația penală în modalitatea părăsirii locului accidentului nu este posibilă, deoarece prin însăși natura sa, acțiunea de părăsire a unui anumit loc se săvârșește de un conducător individual care conduce mijlocul de transport și care se eschivează de

---

⁵ Listratenco P., *Particularitatea răspunderii penale pentru încălcarea regulilor de circulație sau de exploatare a mijloacelor de transport. Întrebări distincte*, în Revista „Buletinul judiciar” nr. 4/2007, p. 30.

la răspundere prin plecarea de la fața locului. Chiar dacă ambii conducători ai mijloacelor de transport implicate în accident au părăsit locul faptei, fiecare dintre ei săvârșesc în mod distinct infracțiunea în această modalitate.

Este de notat în aceste împrejurări, că modificarea stării locului sau ștergerii urmelor accidentului de circulație să implice sancționarea ambilor conducători a mijloacelor de transport implicate, evident, dacă ambii au contribuit la modificarea tabloului infracțional (ce ar atrage răspunderea penală în temeiul art. 264 C. pen. al RM).

Latura subiectivă

Dacă e să analizăm cu atenție legea penală a Republicii Moldova, în varianta actuală stabilește pentru infracțiunea cercetată patru forme ale vinovăției, și anume: intenția directă, cea indirectă, neglijența și încrederea exagerată în sine, care fiecare în parte ar putea să fie identificată în acțiunea făptuitorului, iar în unele cazuri, două forme de vinovăție în mod combinat.

În acest sens, art. 19 C. pen. al RM admite termenul „infracțiune săvârșită cu două forme de vinovăție”, doar că aceasta este posibilă numai în cazul în care „drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului”.

Problema separării intenției și imprudenței, în cazurile în care faptele sunt comise intenționat, iar consecințele acestora survin din imprudență, a rămas neclarificată până la adoptarea Codului Penal din 2002⁶, fiind, totuși, eliminată odată cu formularea și introducerea textului de la art. 19. Potrivit acestuia: „*Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului, răspunderea penală pentru asemenea urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. Deja aici, infracțiunea se consideră intenționată*”.

Cu alte cuvinte, așa cum interpretează Comentariul Codului penal art. 19⁷, latura subiectivă a infracțiunii analizate, se caracterizează prin atitudinea imprudentă față de consecințele survenite prin părăsirea locului accidentului rutier, chestiune propusă a fi considerată la calificarea tuturor infracțiunilor din domeniul transporturilor.

⁶ Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18 aprilie 2002, Monitorul Oficial nr. 72-74 din 14.04.2009.

⁷ Comentariul Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, cu toate modificările operate până la republicare în Monitorul Oficial al RM nr. 72-74/195 din 14 aprilie 2009, adnotat cu jurisprudența CEDO și a instanțelor naționale, Chișinău 2009, ISBN 9784-04-2009.

Dacă nu ne putem expune în privința tuturor infracțiunilor contra siguranței în traficul rutier, cel puțin în cazul infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier, lucrurile nu stau exact așa. Or, dacă e să ținem cont de absolut toate categoriile de consecințe generate prin părăsirea locului accidentului rutier (pericolul la adresa securității traficului rutier, vieții și sănătății persoanei implicate în accident, precum și a bunurilor sale, dar și cel al zădărnirii înfăptuirii justiției) atunci observăm că intenția făptuitorului operează diferit.

Drept urmare, față de acțiunea de părăsire a locului accidentului rutier, făptuitorul manifestă o intenție directă, dar nu aceasta contează. Referindu-ne direct la consecințele faptei de părăsire, atunci constatăm că atitudinea autorului accidentului față de posibilitatea agravării stării de sănătate a victimelor sau decesului lor, este una imprudentă sub forma încrederii exagerate și nicidecum sub formă de neglijență. Aceasta, la rândul ei, fiind o consecință aleatorie pe care făptuitorul o admite, însă sub rezerva încrederii că nu sunt victime, sau că acestea se vor salva singure sau de către trecători. Deși, dacă e să privim mai atent toate circumstanțele, intenția făptuitorului față de consecințele agravării stării de sănătate a victimei sau a stării bunurilor accidentate, aceasta este străină de componența reglementată la 226 a Codului penal, fiind, de fapt, specifică infracțiunii de lăsare în primejdie (art. 163 C. pen. al RM), posibilă a fi aplicată în concurs cu părăsirea locului accidentului. Or, atitudinea autorului accidentului se caracterizează prin intenție directă în privința zădărnirii activității organelor de drept în stabilirea vinovăției sale, respectiv eschivarea de la răspundere penală.

Deci, acțiunea de părăsire a locului accidentului rutier este vădit intenționată, iar conducătorul vinovat manifestă atitudine intenționată față de consecințele faptei sale, adică el conștient părăsește fața locului pentru a nu fi supus pedepsei penale, iar în mod alternativ admite că acțiunea sa de părăsire ar genera și pericolul decesului persoanelor, agravării sănătății, extinderii prejudiciilor materiale, dar în același timp riscă să creadă că acestea nu vor surveni.

De asemenea, nu s-ar exclude și faptul că, în unele cazuri, plecarea de la fața locului să implice o imprudență din neglijență a făptuitorului, spre exemplu când autorul accidentului se consideră nevinovat de producerea acestuia, manifestând indiferență totală de ceea ce se va întâmpla ulterior. Mai mult, în cazul aceleiași fapte examinate, am putea avea parte și de identificarea unei intenții directe a autorului accidentului față de consecințele ce se pot răsfrânge asupra vieții și sănătății victimei, și anume atunci când făptuitorul își revărsă furia asupra celuilalt șofer, considerându-l vinovat pe el de accident și intenționând astfel al pedepsi pentru încălcarea regulilor de circulație.

În context, insistăm a arăta că, în varianta actuală de reglementare a faptei de părăsire a locului accidentului rutier în legislația penală a Republicii Moldova, imprudența are un caracter dublu: *imprudență față de încălcarea regulilor de circulație sau exploatare a mijlocului de transport și imprudență față de survenirea consecințelor.*

Deci, în eventualitatea reformulării textului de la art. 266 C. pen. al RM, în scopul excluderii necesității existenței vinovăției pentru încălcarea regulilor de circulație în calitate de semn obligatoriu, latura subiective s-ar manifesta sub formă de intenție directă față de acțiunea de părăsire a locului accidentului și imprudență față de consecințele secundare ale acestei fapte.

Referințe bibliografice:

1. Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18 aprilie 2002, Monitorul Oficial nr. 72-74 din 14.04.2009.
2. Comentariul Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, cu toate modificările operate până la republicare în Monitorul Oficial al RM nr. 72-74/195 din 14 aprilie 2009, adnotat cu jurisprudența CEDO și a instanțelor naționale, Chișinău 2009, ISBN 9784-04-2009.
3. Hotărârea CSJ a RM nr. 4 din 15 mai 2017, despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației la examinarea cauzelor penale, referitoare la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau exploatare a mijloacelor de transport.
4. Păvăleanu V., *Drept penal general. Conform noului Cod penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2012.
5. Stati V., *Infrațiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport (art. 264 CP RM): conotații practice și teoretice*, în Revista Națională de Drept nr. 9/2009, pp. 32-41.
6. Listratenco P., *Particularitatea răspunderii penale pentru încălcarea regulilor de circulație sau de exploatare a mijloacelor de transport. Întrebări distincte*, în Revista „Buletinul judiciar” nr. 4/2007.